

Stichting Landschapsbeheer Gelderland

Beplantingsplan Koudijs Landschapsbeheer Gelderland

Naam : Bouw- en aannemings-
bedrijf Koudijs
Straat : Hazendonkweg 7
Postcode : 3774 JL
Plaats : Kootwijkerbroek

Landschapsbeheer Gelderland
6891 DA Rozendaal
Contactpersoon: Ing. K. Hinkamp
Datum: Februari 2013

Zorg voor ons landschap

MAAK JE ERF GOED

Landschapsbeheer Gelderland maakt deel uit van een samenwerkingsverband van twaalf provinciale organisaties: Landschapsbeheer Nederland. Zij streven naar behoud, beheer en ontwikkeling van een ecologisch cultuurlandschap met een streekeigen karakter. Het groen rond boerderijen, bedrijven en woningen maakt daar een belangrijk deel van uit. Natuurlijk groen rond huis en bedrijf, het erf in de ruimste zin van het woord, betekent meer dan een ideale woon- en werkomgeving. Het leidt tot evenwicht tussen mens en natuur. Landschapsbeheer Gelderland stimuleert ecologisch beheer van het erf door kennis en middelen ter beschikking te stellen en samen te werken met de eigenaren van de grond: particulieren, boeren en overheid.

Aanleiding

In het buitengebied, tussen Kootwijkerbroek en de bossen van de Veluwe aan de Hazendonkweg 7 te Kootwijkerbroek, wil de familie Koudijs de reeds gebouwde nieuwe bedrijfshal laten opnemen in het Bestemmingsplan Buitengebied. De gemeente Barneveld verlangt daarvoor een beplantingsplan met een beplantingstekening met daarop de verschillende aan te leggen landschapselementen.

In de planvorming is rekening gehouden met een drietal zaken die van belang zijn:

1. Cultuurhistorie
2. Landschap
3. Wensen van de eigenaar

Huidige situatie

Op het kaartje hieronder staat de ligging van het perceel van de familie Koudijs aangegeven. Het perceel bevindt zich aan de Hazendonkweg op korte afstand van de de stuwwal van de Veluwe met het Prins Hendrikbos.

Het bedrijf bestaat momenteel uit een woonhuis met een bijgebouw. De aangrenzende grond is agrarisch in gebruik.

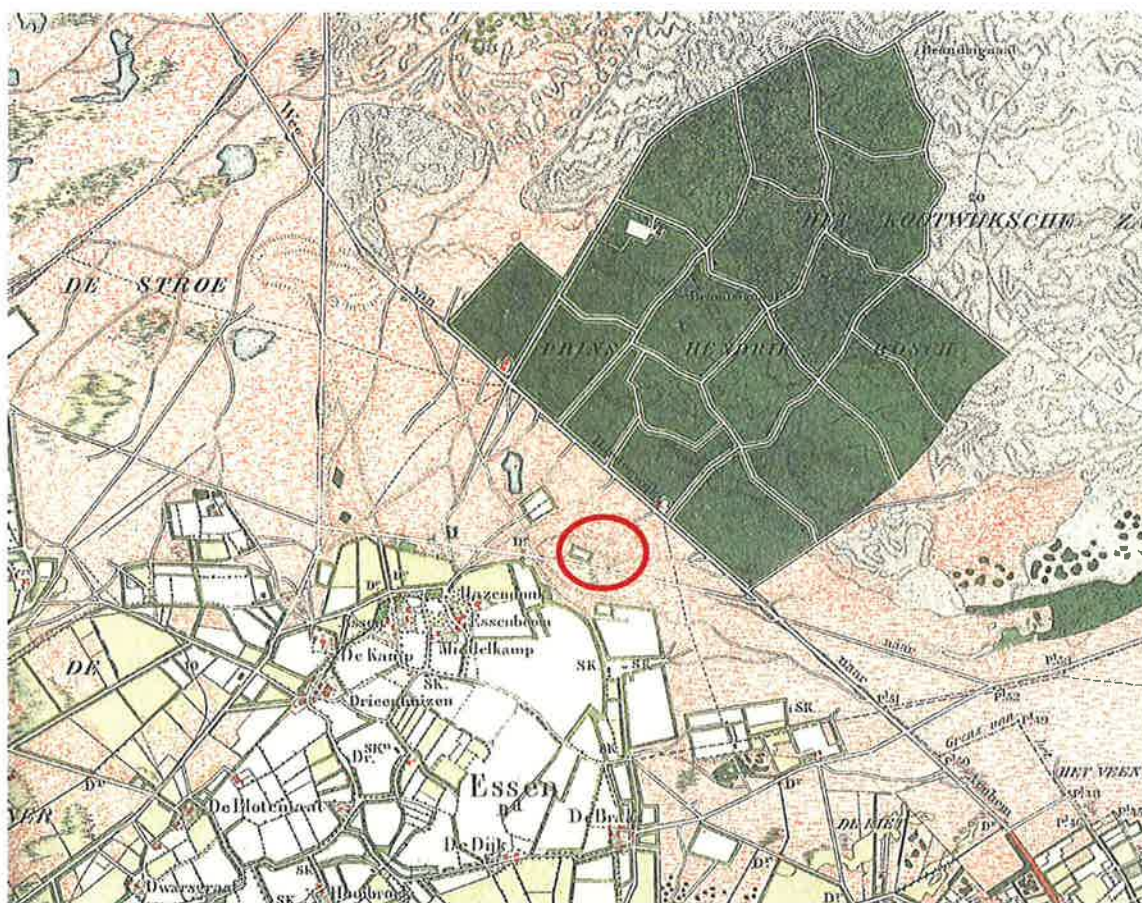

Kaartje huidige situatie

Historische gegevens

Op de historische kaart van ± 1900 is zichtbaar dat het perceel van de familie Koudijs toen nog niet bestond. De huidige woning is gebouwd op een perceel dat voormalig heide was. Het landschap is dan ook een heideontginningslandschap.

Historische kaart

Heide- en broekontginningen zijn relatief jonge landschapstypen die worden gekenmerkt door een grootschalige en rationele opzet. De gebieden zijn op een regelmatige manier ontgonnen, vanuit lange rechte wegen. Hierdoor zijn rechthoekige kavels ontstaan met een geometrische inrichting. Kavelgrenzen bestaan vaak uit sloten die worden begeleid door transparante boomsingels met elzen, wilgen en/of populieren.

In het Beeldkwaliteitsplan voor de Gelderse Vallei worden richtlijnen gegeven voor landschaps- en erfinrichting voor het heide- en broekontginningslandschap.

Richtlijnen landschapsinrichting:

- Relatieve openheid door begrenzing met boomsingels
- Herstel en behoud bospercelen
- Wegbegeleiding door forse lanen (zonder ondergroei) als structuurdrager van het landschap
- Herstel en behoud van houtwallen en houtsingels
- Behoud van regelmatige kavelvormen

Richtlijnen erfinrichting/bepanting

- Bestaande lijnen in het landschap benadrukken met houtwallen en houtsingels
- (Knot)elzen- of (Knot)wilgen langs sloten en op de kavelgrenzen in de lengterichting van het landschap
- Aanleggen van rechthoekige bospercelen
- Voorzijde complex inrichten als (formeel) voortuin
- Eventueel een solitair of groepen op het erf

Inrichtingsmaatregelen

In dit plan wordt beoogd het erf landschappelijk verantwoord in te richten vanuit een cultuurhistorische invalshoek. Hierbij is rekening gehouden met de wensen van de bewoners en de voorwaarden van de gemeente Bameveld zoals genoemd in de brief d.d. 17 februari 2010.

Op de bijgevoegde ontwerpkaart wordt een inrichtingsvoorstel gedaan. De hieronder beschreven elementen zijn terug te vinden op de kaart.

Inrichtingselementen

1. Coniferenhaag verwijderen

Op de noordelijke perceelsgrens zal de bestaande coniferenhaag worden verwijderd en worden vervangen door een Elzensingel.

2. Planten ~~elzensingel~~ houtsingel (bomensingel)

Tegen de noordelijke perceelsgrens zal over de gehele lengte (en deels de hoek om) een Elzensingel worden geplant.

Locatie	: zie tekening
Lengte	: 125 meter
Plantafstand	: 1 stuks per meter 2,5 meter
Aantal	50 : 125 stuks
Maat	: Veren 150 - 175
Soorten	: Zwarte els (Alnus glutinosa) 30 Eik (Quercus robur)
Aanleg en beheer	: Zie informatievelen in de bijlage 20 Ruwe berk (Betula pendula)

4. Planten houtsingel

Op de oostelijke perceelsgrens zal een houtsingel worden geplant.

Locatie	: zie tekening
Lengte	: 82 meter
Breedte	: 4 meter
Plantafstand	: 1,50 x 1,50 meter, in 3 rijen
Aantal	: 165 stuks
Soorten	: 65 Zwarte els (Alnus glutinosa) 50 Eik (Quercus robur)
	25 Lijsterbes (Sorbus aucuparia)
	50 Meidoorn (Crataegus monogyna)
	25 Vuilboom (Rhamnus frangula)
Maat	: bosplantsoen 60-100 30 Hazelaar (Corylus avellana)
Aanleg en beheer	: Zie informatievelen in de bijlage 35 Ruwe berk (Betula pendula)

5. Planten solitaire bomen

Aan de oostzijde van de in-/uitrit zullen een achttal solitaire bomen worden geplant.

Locatie : zie tekening
Plantafstand : ca 6 meter
Aantal : 8 stuks
Soorten : Hoogstamfruitbomen, peren

6. Planten Knip- of scheerheg

Rondom de voortuin van de woning zal een knip- of scheerheg worden geplant.

Locatie : zie tekening
Lengte : 92 meter
Plantafstand : 4 stuks per meter
Aantal : 375 stuks (afgerond)
Soorten : Eenstijlige meidoorn (*Crataegus monogyna*)
Maat : bosplantsoen 60-100
Aanleg en beheer: Zie informatievellen in de bijlage

Plantsoenlijst

Nederlandse naam	Latijnse naam	aantal	maat
Zwarte els	<i>Alnus glutinosa</i>	125	veren, minimaal 1,50 m
Eenstijlige meidoorn	<i>Crataegus monogyna</i>	425	bosplantsoen 60-100
Zwarte els	<i>Alnus glutinosa</i>	75	bosplantsoen 60-100
Lijsterbes	<i>Sorbus aucuparia</i>	25	bosplantsoen 60-100
Vuilboom	<i>Rhamnus frangula</i>	25	bosplantsoen 60-100
Hoogstamfruitbomen	Peren (<i>Pyrus</i>)	8	Hoogstam

De plantsoenlijst is afgerond op 25-tallen.

Historische Achtergronden

Historische achtergrond: Knip- of scheerheg

Heggen zijn al eeuwen te vinden in het Nederlandse cultuurlandschap. Deze lijnvormige landschapselementen kennen een sterke samenhang met het omringde landschap. Nabij boerderijen en rondom boomgaard en moestuin waren veelal de heggen te vinden. Vaak diende de heggen als eigendoms- of perceelsscheiding. De doornige heg had daarnaast ook nog een belangrijke veekerende functie.

Inmiddels zien we dat veel heggen bedreigd worden. Veel heggen zijn uit het landschap verdwenen door de komst van prikkeldraad, de ruilverkavelingen en achterstallig onderhoud. Alle reden om de heg weer terug te brengen in het landschap. Heggen zijn namelijk nog altijd functioneel als windscherm en als veekering, ook bij hoge rivierwaterstanden zorgen ze voor een permanente afrastering. Daarnaast houden ze de grond vast en dragen ze bij aan een goede waterhuishouding.

Ook veel dieren hebben profijt van de aanwezigheid van een heg. Vogels gebruiken het als broedplaats; veel kleine zoogdieren vinden er voedsel en een schuilplaats en voor vleermuizen is een haag erg belangrijk als oriëntatiepunt.

Historische achtergrond: Houtsingel

Een houtsingel is een lijnvormige aanplant van bomen en/of struiken van 4 tot maximaal 20 meter breed. Houtsingels werden vooral op de lagere zandgronden aangelegd, meestal parallel aan sloten. De singels leverden brand- en geriefhout, waaraan in het gemengde bedrijf grote behoefte was. Omdat de boer verschillende diktes hout nodig had, werd een hakhoutbeheer gevoerd. Door de komst van prikkeldraad, de schaalvergroting en ruilverkavelingen zijn vele kilometers van deze elementen verdwenen.

De houtwal en houtsingel hebben landschappelijk en ecologisch een belangrijke verbindende functie. Ze zijn tevens van belang voor vleermuizen om zich te oriënteren en als verbindingzone voor fauna. Bij de houtwal zorgt met name de wal voor extra ecologische waarde door de variatie in nat-droog en warm-koud.

Historische achtergrond: Elzensingel

Elzensingels ontstonden spontaan op slootkanten, langs perceels- en eigendomsgrenzen door elzenzaadjes die daar kiemden. De vroegere boeren waren blij met de op hun perceelsranden kiemende boompjes en zaagden ze periodiek af voor brandhout en gebruikshout. Veel singels bevatten naast de zwarte elzen (*Alnus glutinosa*) ook een ondergroei van struiken zoals de meidoorn. Dit zorgde ervoor dat de elzensingel ook een veekerende functie had. Later werd het elzenhout ook gebruikt in ijzersmelterijen voordat de steenkool het hout verdrong. Door de ruilverkavelingen en schaalvergroting in de landbouw zijn helaas veel elzensingels verloren gegaan.

